

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Parlamentum

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

quos sub
mortali. Et
sic non te-
neri sub
mortali co-
fiteri singu-
lis annis.

v. gr. & Horatum canonicatum, secun-
dum præpositum in par. 2. quæst. 95 disp.
4. dub. 1. nu. 4. secluso scandalo non tene-
tur sub mortali, contra sentit Malderus
ibid. quæst. 86. art. 5. §. 5. ut verò. Nauarrus
putat, non peccare mortaliter, si annu-
am confessionem omittat, de pen. dist. 5.
num. 32. Nam si potest absque graui cul-
pa dispensare in sua lege cum alio, cur
idem non possit cum semetipso, quare
ablata per dispensationem obligatione
lethali, remanebit solùm obligatio de-
centiæ veniali, sed tenendum, quod Pa-
pa non potest Ecclesiasticum præcep-
tum confessionis quoad se omninò tol-
lere, sed solum alterare quoad tempus,
v. g. aliqua vice differre per semestre vl-
tra annum. Et sic docet Lugo de pen. disp.
15. sect. 7. n. 143. par. 6. tr. 6. ref. 3. * sed vide,
V. Lex, num. 6.

Papa non
potest esse
hæreticus
etiã ut ho-
mo priua-
tus.
Quid si per
impossibile
in hæresim
incideret?

6. Papa vt Papa non potest errare in
fide. Et licet vt persona priuata errare
possit ex ignorantia, non potest tamen
esse hæreticus pertinax. Suarez de fide
disp. 10. sect. 6. n. 11. & alij. Dico autem
per impossibile, quòd in hæresim inci-
deret, non posset ab Inquisitoribus in-
dicari, quia superior non cognoscitur
ab inferiori. Zanardus par. 2. c. 6. qu. 20.
vbi purat, citari & examinari posse a
Concilio generali, & si in hæresi indu-
ratus maneat, à Pontificatu deponi, quia
tunc deponeretur immediate à Christo,
vt inquit Caietanus de auct. Papa cap. 18.
c. 19. par. 4. tract. 8. ref. 8. v. p. 11. tract. 9.
c. 10. 1010.

7. Pontificem esse dominum absolu-
tum beneficiorum Ecclesiasticorum
docent multi Canonistæ, Theologita-
men communiter negant. Lessius de
iust. l. 2. c. 4. dub. 5. Layman. Nauarrus &c.
p. 11. tr. 3. ref. 14.

PARLAMENTVM
Regni Sicilia, & Neapolis.

Parlam-
tum quid

1. * Parliamentum dicitur conuen-
tus procerum Regni congrega-
torum pro causa publica. Concur-

runt autem in Sicilia tria brachia, Ec-
clesiasticum, demaniale, & militare, id-
est Archiepiscopi, Episcopi, & quidam
Abbatès & Priores; procuratores Ciui-
tatum & Castrorum Regi subiectorum
immediate, & Barones obligati ratione
feudi ad seruitium militare. ¶ Et qui-
dem istorum omnium vt plurimum
maior pars sufficit ad concludendum.
Dummodo concurrat brachium Eccl-
esiasticum: nam sine eo totum brachium
demaniale, & totum militare non suffi-
ciunt. par. 1. tr. 3. ref. 27. Quod bene in-
stitutum est (ait Gottifredus in archont.
cosm. de Regno Sicil. num. 8. Quia Eccl-
esiastici loquuntur sine metu, & iniustis
petitionibus resistere possunt audacius,
quam Barones: vnde si absque illis ali-
quid determinaretur, talis determina-
tio apud populos redderetur suspecta.
Si verò cum brachio militari, vel de-
maniali concurreret etiam Ecclesiasti-
cum determinatio valere. par. 3. tr. 5. ref.
78. In ref. 27. Ex quibus bene ait Ma-
stignillus de magistr. 10. 2. lib. 5. c. 13.
num. 36. Ecclesiasticos ad Parlamen-
tum vocatos accedere debere, malè ta-
men Bobadilla lib. 2. c. 10. num. 60. quod
non accedentes expelli possint; vt di-
ximus V. Lex, num. 2. par. 1. tr. 3. ref. 22.
Sed in certis casibus requiruntur om-
nia singulorum suffragia, vt in efficien-
dis regnicolis. Ibid. ref. 19. in fine, & in-
dando Proregi donatiuum; quia hoc ex-
igit integrum voluntarium, & tangit
omnes: vnde omnes consentire de-
bent; vt ex multis iuribus probat Ma-
gistrilius vbi supra cap. 15. num. 27. Ibi.
ref. 29. & par. 3. tr. 5. ref. 78. §. In ref. 29.
Sed præterea requiritur licentia Regis:
quia eiusdem litteris prohibitum est,
cum Proregem ageret Marchio Ville-
næ ann. 1612. par. 1. tractat. 3. ref. 29.

A quibus
concludi
possit?

Et cur cõ-
currere de-
beât Eccl-
esiastici?

Quando
omnia vo-
ta sunt ne-
cessaria,
non potest
parlamen-
taris se

2. In his ergo casibus, in quibus
omnia suffragia concurrere debent, si
agitur res iniusta, non potest Parlamen-
tarius se absentare, sed tenetur accede-
re, & præbere votum negatiuum? quia
si iniustam conclusionem impedire po-
test. Ibid. ref. 19. Et multo minus po-
test

absentare,
Et conclusi-
onem in-
sustam per
mittere.

Nā in tali
casu Procu-
rator subs-
tituere.

Vbi sufficit
maior pars
qui primi
dant vota

pro iniusto
donatio,
& efficaciter
sufficiens.

teneatur ad
restitutionē
in integrū.

Alij verò
minimè.

Etiā in du-
bio, an fue-
rint de pri-
mis, & effi-
cacijs.

Nisi suffra-
gia essent ve-
roabiliā.
Sed nihilō-

test Procurator vniuersitatis & c. substi-
tuisse alium à quo praeuideat extor-
quendum consensum in rem iniquam:
quia licet regulariter procurator cum
potestate substituendi substituere pos-
sit, id tamen non procedit, quando vni-
uersitati & c. damnum praeuidetur inde
emergiturum *ibid. res. 8.* Vbi verò sufficit
maior pars, ille utique, qui prior suffra-
gium pro iniusta conclusione, scilicet
iniusto donatio praeberet, peccaret
mortaliter, & teneretur ad restitutione-
nem, etiamsi sciret, alios sufficienter
etiam absque suo voto suffragaturos,
nam hoc non tollit, quin ipse positiuè
& efficaciter damnum intulerit. Ita DD.
communiter contra Salonium *tom. 1. q.*
restitutionē 61. ar. 1. concl. 3. Et idem dic de omnibus
alijs votantibus ante numerum suffici-
entem. *ibid. res. 17.* Qui omnes, tenean-
tur ad restitutionem singuli in inte-
grum, quia singuli cooperantur ad totū
damnum in individuo. Ita DD. Com-
muniter. Nisi quod de hoc dubitat
nouissimè Strouersdorf. *in q. 62. art. 8.*
disputat. 4. concl. 210 quia tales non sunt
singuli causa adaequata totius damni,
sed inadaequata & partialis, sicut multi
eamdem nauem simul trahentes: quare
sicut hi non merentur singuli integram
mercedem, ita illi (& in vniuersum
concurrentes ad idem opus malum
contra iustitiam partialiter) non de-
bent damnari ad totum damnum. No-
tatque, hanc sententiam docuisse in A-
cademia Louanicensi Viellium *an. 1615.*
par. 4. tr. 4. res. 79. Qui verò concurreret
post numerum sufficientem, ad restitu-
tionem minimè teneretur, quia dam-
num iam sufficienter illacum suppone-
ret per priora suffragia. (Et idem dic de
eo, qui inter verorumque consilia posi-
tus, dubitaret, num suam suffragium
fuerit ex efficacibus, an tantum ex suf-
ficiētib; quia in dubijs melior est
conditio possidentis. Ita Gordonus *10.*
Nisi suffra- 1. libr. 1. quest. 6 cap. 2. §. 4. num. 13. contra
gria essent ve-
roabiliā. *63.*) Ita omnes Doctores, qui id limi-
tant in casu, quo suffragia essent reuo-
cabilia, nam tunc vltimò vocantes pro

re iniqua, cum alioquin sua auctoritate minus pe-
reuoicare potuissent conclusionem, te-
neri ad restitutionem. *par. 1. tractat. 3. re-
solutione 16.* Et quidquid sit de hoc, à
peccato mortali nemo ex subscriben-
tibus excusatur, quamuis actum, vel
scripturam efficiat, protestans se con-
trarium votum emisisse, vt asserit Ma-
deriaga *in libro de Sanat. capite 35. §. 4.*
nam omnes approbant rem malam re-
clamante conscientia, & Scriptura Sa-
cra Exodi 23. vbi ait: *Ne sequaris turbam
ad faciendum malum; nec in iudicio pluri-
morum acquiescas sententia. vt a vero do-
minis.* Nec obstant l. quod maior pars,
ad munic. & l. aliud §. refertur, de reg.
iur. approbantes quidquid à maiori
parte conclusum fuerit; nam non ap-
probant, quia conclusum est à maio-
ri parte, sed quia praesumitur iustum,
& melius, vt tradit Morla *in empt. iur.
titul. 12. quest. 9. numero 8.* vnde si inu-
stum sit, leges reprobant. *ibid. resolu-
tione 30. §. Difficultas.* Hi ergò melius se absentē
facient, si à Parlamento pro ea die se
absentent, dum absque magna singu-
laritatis, & proteruitia nota pro iustitia
loqui, & suam conscientiam exone-
rare non possunt, nam id in tali casu fi-
ri posse concedit Valerus *v. suffragium
diffic. 2. in fine.* & Ledelma *tomo 2. tra-
ctatu. 7. cap. 2. concl. 24.* quia nimis graue
videtur, obligare aliquem, vt cum
tanto incommodo, & periculo resi-
stat Parliamentariorum torrenti, *ibid.
resolutione 18.* Id quod non procedit in
iis casibus; in quibus requiruntur om-
nia singulorum suffragia, vt dictum est
in initio num. praeced. Quare videant, quid
faciunt Proceres, dum timoratos ro-
gant, vt qua die res ipsi qua concludi de-
bet, se absentent, vel data opera occa-
sionem cum illis loquendi arripiunt, vt
de Parlamento exire faciant, donec res
concludatur. *ibid. resolut. 19.* Aut illos
rogant, vt pro se procuratores substi-
tuant, à quibus deinde suo modo con-
sensum extorqueant, *ibidem resolutio-
ne 8.*

3 In rigore, & absolute loquendo non est illicitum, quod plures vni-
uersita-
tē

nia Regni
suffragia
comitatus
duobus aut
tribus, ut
pro suo ar-
bitrio se-
rant.

ueritates, & Barones Regni vnum, vel duos procuratores constituant, qui pro omnibus suffragium ferant in Parlamento, si sciant hos procuratores, esse viros timoratae conscientiae, & qui non propriam, sed publicam quærant utilitatem. Sed ut plurimum non expedit, quod duo vel tres possint in Parlamento quid quid velint pro suo arbitratu concludere: quod ipsum confessus est Aponre, vnus ex primis sui temporis nostri Regis consiliariis. in *tr. de pos. pror. tit. de elect. offic. §. 5. numero 13.* Abrogandus ergo est hic abusus. *part. 1. tract. 3. resolutione 7.* & sicillum exterminari curauit Excellentiss. Dux Ossuna tunc Prorex per actum viceregium *regist. in offic. Patrim. anno 1611. die 17 Febr. 3. indict.* qui vtinam nunc obseruaretur. *part. 3. tractatu. 5. resolutione. 78. in resolutione 7.* Dato verò quod Parlamentarius haberet duo suffragia, vt Baro videlicet, & Procurator vniuersitatis, ait Borrellius in *add. ad spec. Bellug. rubr. 45.* non posse ferre contraria, vt in *causa vt Baro videlicet posituum, vt Procurator negatiuum, aut e contra, nisi qui eum Procuratorem constituit, expressisset, vt ferret negatiuum v.g. Sed, si res in Parlamento determinanda habeat rationes vtrinque probabiles, puto talem posse contraria ferre suffragia, sicut Confessarius, & casuum responsor de eadem re potest aucte vni secundum vnã, mox alteri secundum aliam opinionem consulere, & iudex in causa vtrinque probabili diuersimode iudicare. Quod intelligendum est cessante scandalo, quod in casu nostro cessaret, si Baro huiusmodi rationes veriussque voti proponeret. Sed hic casus in Parlamento raro potest accidere, & occurrente consulerem, semper eadem de eadem re vota emitti. *part. 1. tract. 3. resolutione. 10.**

Donatiua
ordinaria
Regi debentur.

4 Ceterum, quia vt plurimum Parlamenta congregantur pro præbendo Serenissimo Regi donatiuum, sciant Parlamentarij, donatiua ordinaria nomine tenus esse donatiua, sed reuera debent loco seruitij pro Rege in bello adiuuando, & à necessitatibus subleuan-

Summa Diana.

do. vnde singulis statutis temporibus, illa irremissibiliter petit, peculiaribus litteris ad Proregem missis. Ita Giurba *tom. 1. conf. 218. n. 1. & Iurista, Pontius de imp. matr. causa 31. q. 2. §. 11. & Theologi communiter. par. 1. tr. 3. res. 1. & p. 3. tr. 5. res. 78 §. 1. In res. 1. Qui omnes addunt, quod si interueniat forma vt infra, Proreges possunt illa à Parlamento extorquere per vim & metum; quia debitorum solutio non exigit plenum voluntarium debitorum. Idque non solum sine dñere restitutionis, sed (si regia necessitati aliter subueniri non potest,) etiam sine peccato quia merus iuste incussus iniustus esse non potest *p. 1. tr. 3. res. 25.* Id tamen non procedit cum Baronibus, etiam deficientibus populi viribus: quia Barones tenentur ad seruitium militare, sustinentque alia onera, vnde suaderi, mediisque suauioribus induci debent ad contribuendum. Ita Sotus *de iust. l. 3. qu. 6. art. 7. ibid. res. 16.**

5 Forma autem requisita pro iustitia donatiuorum est illa eadem, quam Doctores requirunt in impositione gellarum, de qua nos diximus *V. Gabelas imponere.* Ita Molfesius *tom. 2. tr. 12. c. 12. num. 36. par. 1. tract. 3. res. 1.* Præcipue verò adesse debet necessitas ex parte Regis, & Reipublicæ, quam nos loco cit. explicauimus, & sufficientia virium ex parte populi. *ib. res. 2.* Et quidem non omnis necessitas sufficiens ad extorquenda donatiua in aliis Regnis, sufficit in Regno Siciliae. Nam in eo adest priuilegiū Regis Iacobi, vt non nisi in quatuor casibus teneatur donatiuum præbere, quorum vnus est inuasio ipsius Regni passiva, notabilis, siue grauis, quã Gloritus *resp. 1. p. 3. n. 34.* explicat de actuali proxima; inferreque, non posse Regem tributum exigere pro ipsius inuasionem remota, simulata, procurata, transitoria &c. Vnde non est audiendus Mura, explicans casum prædictum de inuasionem actiua, quam nimirum Rex ob iustam causam in aliud Regnum facere veller; quia hoc est expressè contra mentem, & verba Serenissimi Regis. Et multò minus audiendus est Bava *in resolut. pro tracta.*

Si concurrat requisita in impositione gellarum. Id est necessitas Regis. Qua non omnis sufficit in regno Siciliae, ex concessione Regis Iacobi.

R r r

sal.

Rationabili.

sal folio 12. & 14. dicens, Regem nostrum manere in possessione recedendi à capitulis Regni promissis, & practicatis, quando cumque sibi libuerit. Nam si id verum esset, ad quid concessiones istæ valerent? Equis amplius cum Rege pactum iniret? Maneat igitur, in aliquibus casibus Regem ab aliis Regnis tributa iustè exigere posse, à Regno autem Sicilia non item: idque ex iure municipal. p. 1. tract. 3. resolut. 15. Quod rationabiliter nostro Regno concessum est, quia seipsum spontè, & voluntariè obtulit Serenissimo Regi Petro, & non fuit, vt Regnum aliqua Hispaniarum laboribus, & sumptibus ab inimicis fidei in libertatem vindicatum, quæ proinde, vt notauit Vasquez de res. cap. 6. §. 3. dub. 1. num. 9. maiorem tenentur Regibus gratiam rependere. *Ibid.* resolut. 31.

Sed an de necessitate credendum esse à Parlamentariis, affectum Doctores, vt potè Principi in facto proprio, in quo semper præsumitur iustitia causa, nisi moraliter constaret oppositum, vt aduertit Socius l. b. 2. conf. 164. vol. 5 par. 1. tract. 3. ref. 11. Sed Decius conf. 176. num. 13. & alij apud Ferrer. ad const. hac nostra enia. 2. num. 42. ultra Regis assertionem alia admiraacula requirunt: quia agitur de præiudicio, & interesse totius populi p. 3. tract. 5. ref. 78. §. in res. 11. Regis quoque arbitrium esse ait Vasquez ubi supra §. 1. dub. 1. num. 7. quando inter Regem, & Regnum non adest pactum, determinare summam sibi à Regno soluendam pro sui sustentatione, & Regni defensione. par. 1. tr. 3. res. fol. 12. Et si stipendium assignatum ex pacto, propter multa, quæ pro temporum diuisione contingere possunt, non sufficiat, potest noua tributa exigere, & Parlamentarij præbere. Si tamen vires Regni sufficiunt. Nam hoc opus, hic labor est, *Ibid.* resolutione 23. Quare videant Parlamentarij, circa donatiua extraordinaria, an vniuersitates tale onus sustinere possint, & sciant, se quam primùm de hac re coram Deo rationem esse reddituros. Nam Theologis, à quibus de iustitia donatiui consilium

Nam hic etiam est punctus. Et sciant de hoc rationè reddituros. Consulant Theologos doctos, & pios.

petunt, de sufficientia ciuitatum non constar. Quod si constet, dicant etiam ipsi quod sentiant absque timore. *Ibid.* ref. 5. §. Vnde ex his. Nam ob id ait, & benè Merquez in suo gubern. lib. 1. cap. 16. ad ventilandam iustitiam donatiui consulendos esse Theologos doctos, & pios, qui spe omni temporali omnino destituti sint; proponendumque illis, Regem ab eis non nisi iustum scire velle. Immo, & optimum esse, quod Reges fauerent Theologis, qui contra ipsos consilium præbuerunt. *Ibid.* resolutione 32.

7 Videant præterea Parlamentarij Nō faciant circa donatiua etiam ad tempus imposita, quæ aduertit Capiblanco de off. bar. ne donatiua prag. 10. num. 6. Attendantque arbitria, quæ proponuntur; nam in practica quæ conferantur, vt apparuit in Parlamento Ducis Offinæ par. 1. tract. 3. ref. 5. in fine. Et si donatiuum adhuc duraret per multos annos, non faciant prorogationem ex nunc pro tunc ad alios annos. Nam iniuste id facerent, quia interim possent aliquæ causæ suboriri, quæ donatiuum iniustum redderent, vt notauit Valenzuela conf. 99. punct. 3. n. 52. *Ibid.* resolut. 24. Denique exponant Regni necessitates, & vitium in sufficientia, etiam si alij contrarium sentiant, nam forsitan sua vora mutabunt, vt multoties accidisse, testatur Aponte. Propouant præterea petitionem aliquam pro Regni utilitate Regi faciendam; declarent, si pecunia donatiui diligenter, & fideliter à commissariis exigatur; si pecuniæ destinatae in Parlamento ad aliquod beneficium Regni, fuerint in illum finem expensæ, necne, & alia similia, quæ iustitia, & charitas dictabit, etiam si illi caput Parliamenti non proposuerit. *Ibid.* resolut. 96. Non damnarem tamen Parlamentarios, si donatiuum Regni præberet ex opinione probabili iustum. Nam id regulariter omnibus in varietate opinionum permittitur, etiam iudici. Et alioqui multis scriptulis implicarentur Parlamentarij, si probabiles opiniones inuestigare tenerentur. Ita Nauarrus de res. lib. 3. cap. 1. num. 268.

Declarant quo pacto Regni inuere esse ad ministrum.

num. 268. Et ubi secundum probabilem opinionem, etiam probabiliori relicta, conclusum esset, alij Parlamentarij subscribere possent. *Ibid. ref. 20.* An vero in tali casu populi possint donarium, & gabellam fraudare, dictum est V. *Gabel-*

Et exteri in regnicolas difficiliter admittant.

8 Quoniam vero in Parliamentis a-
gitur etiam de amittendo aliquo extero
in regnicolam, aduertant Parolamenta-
rij, ut illos solos admittant, a quibus
Regnum, & Ecclesia multum iuuami-
nis sperant, quod quia ut plurimum fe-
fellit experientiam, doctissimi Iurif-
consulti Hispani cum multis Theolo-
gis docent, in magna utilitatem Re-
gni cedere, si non exteri, sed nationa-
libus beneficia conferantur, quode i m-
se expectum fatetur Rex Catholicus a-
pud Suritem *tom. 6. lib. 10. cap. 99.* Et fa-
ciunt textus in *l. Ecclesia C. de Episc. &*
Cler. c. bene & lib. 2. §. fin. de postul. prat. &
tota distinctio 71. decreti. Ratio autem
est, quia naturales in Ecclesiarum regi-
mine maiorem diligentiam adhibent,
magisque in illis reudent, quam exteri,
qui facile inueniunt occasionem rece-
dendi, & commutandi plerumque be-
neficia impositis pensionibus eum-
damno Ecclesiarum. Et praeterea incol-
lae animabuntur ad informandos bonis
moribus filios, & litteris imbuedos, si
cognouerint beneficia solis incolis
conferri posse, & ex illis doctiores, pro-
bationesque praeferrari *par. 1. tract. 3. resolu-
tione 6.*

cler. part. 2. §. 28. num. 2. contra Henr. *Non tamen*
quez lib. 9. cap. 30. num. 6. par. 4. tractat. 4. applicare
resol. 236. Nec vnquam tenetur Sacri- *sacrifici.*
cium applicare pro populo, quantum
est ex vi beneficij parochialis, ut di-
ctum est V. *Missae, num. 3.* Quamuis nec
applicare alicui possit pro elemosyna
manuali, ut determinauit Sacra Cōgre- *Itē tenetur*
gatio die 1. Sept. 1629. apud Barbolam. *omnino cō-*
part. 4. tract. 4. resolut. 232. Patin *resolut.*
26. sup. cit. docuerat posse, seclusa con- *se, si non est*
suetudine. † Secunda obligatio Parochi *impeditus.*
est Tridentino est, praedicandi populo
per se, vel per alium, (si impeditus fue-
rit,) verbum Dei, ubi aliqui putant,
cessante impedimento legitimo, non
satisfacere praedicando per alium, &
reuera, quamuis satisfaciatur iuri diuino,
quia fidelibus verbum Dei non subtra-
hitur, & qui per alium facit, per se ip-
sum facere videtur; Tridentino tamen
satisfacere non videtur ut docet Bona-
cina *dm. 2. disp. 5. q. vnic. punct. 2. num.*
29. Nihilominus ad solamen parochor-
um dicendum est cum Trullench *in de*
cal. to. 1. l. 3. c. 1. dub. 4. n. 10. quod sic etiam *Et per se*
Tridentino satisfaciatur, cuius mens ta- *ministrare*
lis esse videtur, *par. 6. tr. 7. resol. 13.* *Sacramēta*

2 Tertiū tenetur Parochus mini-
strare parochianis suis Sacramēta, quae
ex aequitate potest, per seipsum; & haec
est residentia, quam requirit Tridēti-
nū *sess. 7. c. 3. & 23. cap. 1.* non enim solum
requirit habitationem cum ministerio
alieno, quae est residentia materialis, sed
residentiam cum effectu, seu formalem,
ut docet Sancius *disp. 47.* Qui existimat
Parochū Sacramēta ministrantem per
substitutū, non solum peccare mortali-
ter, sed etiam teneri ad restitutionem
fructuū. Sed in hoc dissidet Garfias *de*
benef. tr. 1. par. 3. c. 2. n. 53. tum quia poenae
restringi debent; tum quia si malē mini-
strans per se, nō tenetur ad restitutionē,
nec teneri ad illā debet ministrans per
alium. Quibus tamen respondet Sancius,
restitutionē fructuum non esse poe-
nam, cum incurratur ante sententiam
iudicis, sed potius non lucrationē, seu
impletionem conventionis, qua collati
sunt ei fructus, si Sacramēta ministret

Et per se ministrare Sacramēta Alios non facies fructus suos.

PAROCHVS.

Parochus tenetur parochianis quando tenentur Sa- crā audi- re, cele- brare.

1 Prima obligatio Parochi est ce-
lebrandi per se; & in necessitate
per alium, in Dominicis, & festis, in qui-
bus populus tenetur Missam audire Syl-
uius *in 3. par. q. 83. art. 3. quast. 17. par. 2.*
tract. 1. 4. resol. 26. Et quia in die Natiui-
tatis populus non tenetur audire tres
Missas, Parochus non tenetur ea die ter
celebrare; praesertim quod nemo tenetur
vni suo priuilegio Bellettus *in §. is qui*

